

Les petites diferències en fonètica

10/2007 - **Filologia**. Les petites diferències en la pronunciació de paraules i els seus efectes d'un ús freqüent han de formar part de la seva representació lèxica. La investigadora d'aquest article revisa dades experimentals basades en models fonològics i d'accés lèxic actuals per validar aquesta hipòtesi.

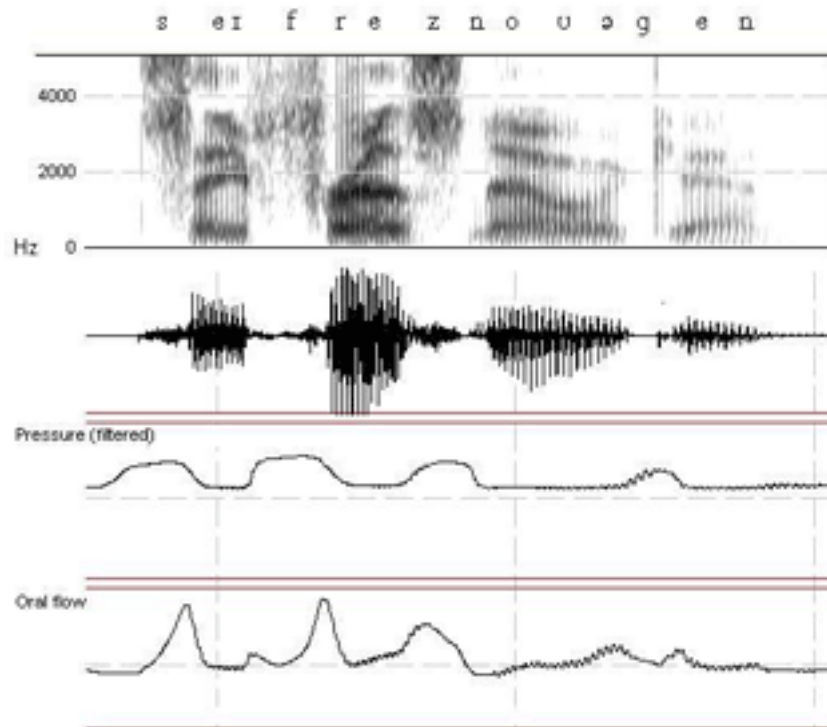

Fig. 1: Transcripció segmental, dades acústiques (espectrograma i oscil·lograma) i dades fisiològiques (pressió intraoral i flux d'aire oral) de la frase "Say Fresno again" (Torna a dir "Fresno").

Aquest volum està dedicat a la "interpretació fonètica" dels segments, paraules o frases. El terme "interpretació fonètica" es refereix tradicionalment a la conversió de representacions fonològiques abstractes, discretes i invariants (per exemple, seqüències de segments) en senyals fisiològiques/acústiques contínues i variables (veure Fig. 1). Molts dels articles d'aquest volum, però, ens forcen a reconsiderar la naturalesa de les representacions fonològiques. Algunes de les investigacions presentades mostren que petites diferències de pronunciació -que tradicionalment no han tingut rellevància en les distincions fonològiques- són utilitzades pels oients per identificar paraules, s'utilitzen en certs dialectes per indicar contrastos fonològics, i també són manipulades pels parlants per identificar-se amb un grup social o regional determinat. En conseqüència, aquestes petites diferències fonètiques han de formar part de la representació lèxica de les paraules i han de ser apreses pel parlant. Altres investigacions del volum forneixen evidència sobre els efectes de la freqüència d'ús (token frequency) en la pronúncia de les paraules, i sobre els efectes de la freqüència d'un cert patró en el lèxic -per exemple, plurals com mà-mans (type frequency)- en judicis d'acceptabilitat de les paraules i en la percepció.

Aquests resultats sobre el paper de petites diferències fonètiques i dels efectes de freqüència en el processament i la producció del llenguatge no poden ser explicats per models que proposen representacions fonològiques abstractes sense especificacions fonètiques i més aviat suggereixen models probabilístics de representació de categories fonològiques, tals com els models basats en "exemplars" (o exemples trobats de les categories) o models basats en l'ús de la llengua (usage-based models) (per exemple, Johnson 1997, Bybee 2001, Pierrehumbert 2002). Si això és així, i la variabilitat fonètica és part de la categoria fonològica, més que investigar la interpretació fonètica de les representacions fonològiques, ens hauriem de centrar en com els parlants formen les categories fonològiques i com les categories structuren la variació fonètica.

En resum, aquest volum sobre "interpretació fonètica" adreça la qüestió de què és el que estem interpretant, aprofunditza el nostre coneixement sobre la naturalesa, la quantitat i la mida de les representacions fonològiques, i presenta un gran nombre de dades experimentals contextualitzades en models actuals de la fonologia i d'accés lèxic.

Maria Josep Solé

Departament de Filologia Anglesa i de Germanística

Universitat Autònoma de Barcelona

"Phonetic Interpretation. Papers in Laboratory Phonology VI". Ed. by John Local, Richard Ogden and Rosalind Temple. Cambridge: Cambridge University Press, 2003. Reviewed by Maria-Josep Solé, Universitat Autònoma de Barcelona. In *Language*, Volume 83.2 (2007), pp. 438-442

- Bybee, J. 2001. *Phonology and language use*. Cambridge: Cambridge University Press.
- Johnson, K. 1997. Speech perception without speaker normalization: an exemplar model. In K. Johnson and J. W. Mullennix (eds.), *Talker Variability in Speech Processing*. San Diego: Academic Press, 145-166.
- Pierrehumbert, J.B. 2002. Word-specific phonetics. In C. Gussenhoven and N. Warner (eds.), *Laboratory Phonology 7*. Berlin: Mouton, 101–139.